

ESPERANTO: LA LENGUA INTERNACIONAL

Josep Mª Galofré Domingo

Llätzer Lluís Zamenhof, iniciador de la llengua universal Esperanto, va néixer el 15 de desembre de 1859 a Bialystok, llavors poble de la Lituània polonesa pertanyent a Rússia. Va viure d'infant en un ambient cultural molt heterogeni, amb influències russes, poloneses, alemanyes y jueves. Les tensions i odis creats en aquest conglomerat ètnic en constant conflicte social, van impulsar al jove Zamenhof a elaborar un projecte de llengua auxiliar internacional que servís de llaç d'unió a tot el mon.

El 1885 va rebre el grau de doctor a la Universitat de Varsòvia, i va exercir d'oculista a les ciutats de Plok, Grodno i Varsovia. L'agost de 1887, un mes després de la publicació de la primera gramàtica de l'Esperanto, es va casar amb Klara Silbernik. La seva labor com a lingüista inclou la redacció de poesíes, d'assaigs i d'obres gramaticals en rus, joddisch, esperanto, polonès, francès y alemany.

L'Esperanto es dona a conèixer a Espanya per mitjà de llibres francesos l'any 1890, coincidint amb la publicació d'un llibre de Ricardo Huer-tas de gramàtica Esperanto-Espanyol i també amb la fundació del primer grup esperantista a la ciutat de Màlaga.

L'any 1905 tingué lloc a la ciutat

francesa de Boulogne sur Mer el primer Congrés Universal d'Esperanto amb la presència del Dr. Zamenhof. Les sevas paraules foren: "Salutacions companys de la gran família humana reunits aquí procedents de diversos païssos i de diferents governs del mon, per donar-vos fraternalment les mans en nom d'aquesta gran idea que a tots en uneix". Des d'aquell moment l'Esperanto s'ha extès per tot el món.

L'any 1909 es celebrà per primera vegada a l'Estat espanyol el Cinquè Congrés Universal d'Esperanto a la ciutat de Barcelona, presidit pel rei Alfons XIII, que nomenà al Dr. Zamenhof, present al Congrés, Comendador de l'Ordre d'Isabel la Catòlica. Zamenhof va conèixer en aquest congrés a l'advocat i sindicalista Francesc Layret, que va pronunciar el discurs de benvinguda, i a Alfons Sabadell que va enregistrar un cilindre de cera amb la veu del creador de l'Esperanto.

Aquesta llengua universal, a més d'obres de creació literària pròpia, té traduïdes més de 500 obres de 32 païssos, tan conegudes com La Divina Comedia de Dante, Hamlet de Shakespeare, Las fàbules d'Esop, Don Quixot de la Manxa de Cervantes, Na Bàrbara de Rómulo Gallegos, La

Bíblia, El Corà, El Romancer Gitano de F. García Lorca, La Ilíada d'Homera, Els Interessos Creats de Benavente, El Manifest Comunista de Carles Marx, Martín Fierro de José Hernández, La Família de Pascual Duarte de Cela, En Joan Tenorio de Zorrilla i moltes altres que han ajudat a la difusió de l'E'peranto.

Existeixen museus i biblioteques dedicats a l'Esperanto arreu del mon. Els quatre primers per ordre d'importància son el d'Hoffburg a Àustria, el de Grey a França, el de Tòquio al Japó i el de Sant Pau de l'Ordal a Espanya. Sobre les biblioteques cal destacar la de Viena amb 25.000 volums i la de l'Associació Britànica de Londres amb més de 35.000. També en el món podem trobar 1100 monuments i carrers dedicat a aquesta llengua anomenada també **DE LA PAU ENTRE ELS POBLES** per la seva trajectòria neutral. El primer carrer en el món que va dur el nom del Dr. Zamenhof fou inaugurat l'any 1912 a la ciutat de Sabadell.

() Josep Mª Galofré Domingo
es President de
l'Associació Cultural
Esperantista - KAE*

L'alfabet de l'Esperante és de 28 lletres de fonètica definida i les terminacions o, a, i, e indiquen respectivament si es tracta d'un substantiu, un adjectiu, un verb en infinitiu o un adverbí. Només té un article determinat; les paraules són sempre planes, és a dir que l'accent tònic recau sempre damunt la penúltima sil.laba. No existeix l'accent gràfic. L'ortografia és rigurosamente fonètica. Només hi ha una manera d'escriure un mot correctament pronunciat. Tots els verbs són regulars i el sistema d'afixos permet compondre més de 40 derivats a partir d'una sola arrel, cosa que ofereix una àmplia gama de matisos i un fàcil aprenentatge.